

**QUICKSCAN WET
NATUURBESCHERMING –
WESTHAVENDIJK 3,
MIDDELHARNIS**

ATKB

voor natuur
en leefomgeving

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING – WESTHAVENDIJK 3, MIDDELHARNIS

Kenmerk: 20221078
Versie: 1
Datum: 1 december 2023

Auteur: L. Kijm
Projectleider: P. Schep
Veldwerk: D. Heuzen
Kwaliteitscontrole: L. Gerrits
Opdrachtgever: KuiperCompagnons, Facilities en Management B.V.
van Nelle Fabriek
Postbus 13042
3044BC ROTTERDAM

Contactpersoon: F. van Avezaath

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

© ATKB voor natuur en leefomgeving. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.
Foto's: ATKB, D. Heuzen. Aanvullende foto's: Opdrachtgever.

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWEISTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB WAGENINGEN
SPORTSTRAAT 42
6707 GH WAGENINGEN

ATKB ZOETERMEER
LOUIS BRAILLELAAN 100
2719 EK ZOETERMEER

KVK 27 1771 40
BTW NL 8076 36 757B01
IBAN NL53 RABO 0160177529

INHOUD

1.	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Wet natuurbescherming	1
1.3	Kwaliteitsborging	4
1.4	Leeswijzer	5
2.	Plangebied: huidige en toekomstige situatie	6
2.1	Beschrijving huidige situatie	6
2.2	Werkzaamheden en toekomstige situatie	7
3.	Methode quickscan	8
3.1	Opzet onderzoek	8
4.	Soortenbescherming	12
4.1	Flora	12
4.2	Broedvogels cat. 1 t/m 4	13
4.3	Broedvogels cat. 5	14
4.4	Algemene broedvogels	14
4.5	Vleermuizen	15
4.6	Grondgebonden zoogdieren	18
4.7	Amfibieën	19
4.8	Reptielen	19
4.9	Vissen	20
4.10	Vlinders, libellen en overige ongewervelden	21
4.11	Samenvatting resultaten	21
4.12	Aanvullende maatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)	22
5.	Gebiedenbescherming	23
5.1	Natura 2000	23
5.2	Planologische gebiedenbescherming	24
6.	Houtopstanden	26
7.	Conclusies en aanbevelingen	27
7.1	Soortenbescherming	27
7.2	Gebiedenbescherming	28
7.3	houtopstanden	29
8.	Literatuur	30

I. INLEIDING

I.1 AANLEIDING

De initiatiefnemer is voornemens om de agrarische bedrijfsvoering aan de Westhavendijk 3 te Middelharnis te slopen en het plangebied (Figuur 1) te transformeren naar een woonbuurt met circa 26 woningen. Het is mogelijk dat bij de geplande werkzaamheden effecten op beschermde natuurwaarden optreden.

Figuur 1 Ligging plangebied.

Om te bepalen of de sloop van de huidige opstallen en de realisering van een woonbuurt, leidt tot een overtreding van de vigerende natuurwetgeving, is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Hiervoor is in de voorliggende quickscan, het plangebied aan de Westhavendijk 3 te Middelharnis, ecologisch beoordeeld.

I.2 WET NATUURBESCHERMING

1.2.1 SOORTENBESCHERMING

Algemeen

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse inheemse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wnb niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden¹.

Vrijstelling binnen provincie Zuid-Holland

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Zuid-Holland worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, bruine kikker, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, hermelijn, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat. (bron: Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland, d.d. 09 november 2016).

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb is soms te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie (in deze de provincie Zuid-Holland). De provincie (het bevoegd gezag) toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria.

- Voldoet het planvoornemen aan één van de in de wet genoemde belangen?
- Is een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

¹ In artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming wordt meerdere malen gesproken over het verbod tot **opzettelijke** handelingen (o.a. opzettelijke doding, verstoring en vernieling). Binnen de Wet natuurbescherming omvat de term 'opzettelijk' tevens voorwaardelijk opzet, waardoor (evenals onder de voormalige Flora- en faunawet) een groot aantal handelingen onder de verbodsbepalingen vallen. In verband met de leesbaarheid wordt de term 'opzettelijk' in voorliggende rapportage niet meer aangehaald. Uiteraard wordt dit (in de situaties waarvoor dit van toepassing is) wel bedoeld.

1.2.2 BESCHERMING NATURA 2000-GEBIEDEN

Via de Wnb is tevens de bescherming van Natura 2000-gebieden vastgelegd. De Wnb stelt dat het verboden is om zonder vergunning van Gedeputeerde Staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Voor projecten die een significant negatief effect kunnen hebben op de doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd en is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Naast plannen in of nabij Natura 2000-gebieden, kunnen ook plannen op grotere afstand van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten tot gevolg hebben:

- Plannen kunnen (ook op relatief grote afstand van Natura 2000-gebieden) nadelige effecten hebben door toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000-gebieden. Een toename van meer dan 0,00 mol N/ha/jr vraagt om een nadere ecologische beoordeling van de gevolgen.
- Plannen kunnen een negatief effect hebben op (leefgebied van) kwalificerende soorten buiten een Natura 2000-gebied, waardoor nadelige effecten optreden op de doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied. Dit kan het geval zijn wanneer het foerageergebied van een kwalificerende soort van een Natura 2000-gebied binnen het plangebied ligt. Effecten op het foerageergebied kunnen leiden tot afname van aantallen binnen het Natura 2000-gebied (bijvoorbeeld bij bruine kiekendief, kleine zwanen, ganzen).

1.2.3 BESCHERMING HOUTOPSTANDEN

Volgens artikel 4.2 Wnb is het verboden een houtopstand buiten de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te vellen zonder melding bij het bevoegd gezag. Bovendien geldt een herplantplicht. Een houtopstand bestaat uit 10 are of meer of is een rijbeplanting van meer dan 20 bomen en moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Voor een aantal gevallen geldt een uitzondering, bijvoorbeeld voor houtopstanden op erven, fruitbomen voor productie of grienden en hakhout (zie voor de volledige lijst art. 4.1 van de Wnb).

Voor houtopstanden binnen de bebouwde kom is de Wnb niet van toepassing, maar geldt het beleid van de gemeente (Goeree-Overflakkee) waarbinnen de projectlocatie gelegen is.

1.2.4 OVERIGE GEBIEDENBESCHERMING

Binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS) geldt het 'Nee, tenzij'-beschermingsregime. Significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN (per saldo) is niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven zijn. De wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN zijn onder andere bodemkenmerken, landschappelijke waarden en natuurwaarden. Eventuele schade moet worden gemitigeerd, of (indien mitigatie niet mogelijk is) worden gecompenseerd.

Naast de bescherming van het NNN zijn in sommige provincies tevens weidevogelgebieden (ook wel belangrijke weidevogelgebieden, weidevogelleefgebieden en weidevogelkerngebieden genoemd) aangewezen. Binnen dergelijke gebieden geldt doorgaans (evenals het geval is voor het NNN) het Nee, tenzij-regime.

1.2.5 DOEL

De quickscan is een verkennende toets om na te gaan of door uitvoering van de voorgenomen plannen mogelijk overtreding van de Wnb (soortenbescherming en bescherming Natura 2000-gebieden) of planologische gebiedenbescherming optreedt. Het doel van de quickscan is geformuleerd in enkele onderzoeksvragen:

1.2.6 ONDERZOEKSVRAGEN T.A.V. SOORTENBESCHERMING:

- S1. Welke Wnb-beschermden soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
- S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk²?
- S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?
- S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

1.2.7 ONDERZOEKSVRAGEN T.A.V. GEBIEDENBESCHERMING:

- G1. Licht het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied, binnen het NNN of binnen belangrijke weidevogelgebieden?
- G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?
- G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming (voortoets, passende beoordeling en/of Nee, tenzij-toets) noodzakelijk?

1.3 KWALITEITSBORGING

De quickscan is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van ATKB. De ecooloog voldoet aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Wnb. Daarnaast is ATKB aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); een brancheorganisatie voor groene adviesbureaus.

² In sommige gevallen kan de aanwezigheid van beschermde soorten op basis van een quickscan niet worden uitgesloten. Dit aangezien sommige beschermde soorten met een eenmalig veldbezoek lastig zijn waar te nemen of enkel in een bepaalde periode van het jaar waarneembaar zijn. Als met de quickscan de aanwezigheid van deze soorten niet valt uit te sluiten, kan een aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

I.4 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. In hoofdstuk 3 wordt de methode, waarop een quickscan soortenbescherming wordt uitgevoerd, beschreven. Hoofdstuk 4 gaat, per soortengroep, in op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten waarna globaal de effecten worden bepaald van het plan op de soorten die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied. Per soortengroep mondt dat uit in een conclusie en aanbevelingen. Er worden ook beknopt maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. In hoofdstuk 5 en wordt respectievelijk ingegaan op de gebiedenbescherming en in hoofdstuk 6 op houtopstanden, en of nadere toetsing noodzakelijk is. In hoofdstuk 7 worden (middels beantwoording van de onderzoeksvragen uit paragraaf 1.2.6 en 1.2.7.) de conclusies en aanbevelingen uit voorliggend rapport op een rij gezet. In hoofdstuk 8 is de geraadpleegde literatuur opgenomen.

2. PLANGEBIED: HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied bestaat grofweg uit twee delen, gescheiden door een hoge bomenrij. Het noordelijke deel betreft een weiland met enkele losstaande bomen en het zuidelijke deel betreft een volledig verhard terrein met enkele opstallen.

Het noordelijke deel dient als weiland voor (klein) vee en er staat een klein cluster van enkele (fruit-)bomen en daarbij nog een paar losstaande bomen.

Het zuidelijke deel bestaat uit een grote loods, (container-)gebouwen, betonnen loods en een vervallen gebouwtje. De grote loods dient als opslagplek en heeft gedeeltelijk een bakstenen muur, met stootvoegen en zuidwestelijk een spouw. De (container-)gebouwen bestaan deels uit bakstenen muren met mogelijk een spouw. Een gedeelte van die (container-)gebouwen is half verwijderd/gesloopt/niet aanwezig. Tegen dit bakstenen gebouwtje staan nu enkele containers. De grote betonnen loods heeft geen grote gaten in muren, vloer of plafond. Wel zijn er enkele spleten aanwezig waardoor licht naar binnen scheen. Zuidoostelijk van de betonnen loods is een vervallen gebouwtje en een opslagplek voor boomstammen en takken. Een overzicht is weergegeven in figuur 2.

Ten zuiden van bomenrij die de twee delen scheidt, ligt een berg puin van de werkzaamheden aan de overkant van de straat (Westhavendijk 6).

Figuur 2 Linksboven: bomenrij gezien vanaf het zuidelijk deel met de berg puin. Rechtsboven: noordelijk deel grasland met bomen, richting zuidelijk deel. Linksonder: het zuidelijke deel met grote loods en lagere (container-)gebouwen. Rechtsonder: lagere (container-) gebouwen en de betonnen loods met het vervallen gebouwtje ervoor.

Verder is er aan de west- en zuidkant van het plangebied een watergang aanwezig van maximaal 1 meter breed, die bijna volledig is dichtgegroeid met riet (Figuur 3, links). De noordkant van het plangebied heeft een smalle grasberm met enkele lage bomen en grenst aan akkervelden met mais (Figuur 3, rechts).

Figuur 3 Links: de westelijke watergang, begroeid met riet. Rechts: grasberm met bomen en daarachter het maisveld.

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

De aanwezige opstallen zullen gesloopt worden en de bomen zullen verwijderd worden. Hierna wordt het plangebied bouwrijp gemaakt en vindt realisatie van circa 26 woningen plaats (Figuur 4). Een exacte planning en de werkzaamheden zijn nog niet bekend.

Figuur 4 Toekomstige situatie met ongeveer 26 woningen. Bron: KuiperCompagnons Facilities and Management B.V..

3. METHODE QUICKSCAN

3.1 OPZET ONDERZOEK

Een quickscan Wet natuurbescherming (onderdeel soortenbescherming) is een eenmalige beoordeling van het plangebied, waarin globaal wordt gekeken naar aanwezige en te verwachten (beschermde) soorten. Hiertoe worden een literatuur- en veldonderzoek uitgevoerd.

Er wordt tijdens de quickscan een volledige beoordeling van het plangebied als leefgebied voor beschermde soorten uitgevoerd. Een quickscan is echter geen volledig ecologisch onderzoek naar alle mogelijk voorkomende soorten, in de daarvoor geschikte perioden van het jaar. Hierdoor is een quickscan vaak niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Indien uit de quickscan echter blijkt dat geen noodzaak bestaat tot nader onderzoek of een ontheffing, is een quickscan een afdoende ecologische onderbouwing voor het bevoegd gezag. Dit geldt ook als de quickscan onderdeel vormt van de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan.

De bevindingen uit de quickscan Wet natuurbescherming zijn 5 jaar geldig, tenzij het gebied in de tussentijd dermate is gewijzigd dat er ander biotoop is ontstaan. Een (nader) onderzoek naar beschermde soorten uit de Habitatrichtlijn is 3 jaar geldig.

3.1.1 LITERATUURONDERZOEK

Het literatuuronderzoek heeft tot doel een beeld te krijgen van (eventueel) aanwezige Wnb-beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied.

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2022); dit is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna. Ten aanzien van flora is een zoekgebied van circa 10 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. Voor fauna is een zoekgebied van circa 5 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. De NDFF is geraadpleegd op 22 augustus 2022. Hierbij zijn waarnemingen tot 10 jaar terug ingezien. De Grevelingen en het Haringvliet vormen een natuurlijke barrière voor flora en fauna waardoor deze als grens van het zoekgebied zijn aangehouden.

Aangezien ook de NDFF niet volledig is, is tevens gebruik gemaakt van informatie uit overige beschikbare vakliteratuur (De Vlinderstichting; Zoogdiervereniging; RAVON; SOVON) en eigen soort- en gebiedskennis (expert judgement).

3.1.2 VELDONDERZOEK

Het veldonderzoek heeft tot doel te bepalen of de beschermde soorten die in de omgeving van het plangebied (kunnen) voorkomen (deze volgen uit het literatuuronderzoek) tevens in het plangebied (kunnen) voorkomen.

Op 23 augustus 2022 is het veldbezoek uitgevoerd door ecologe D. Heuzen; hierbij was sprake van droog weer bij 26°C, 1/8^e bewolking en windkracht 4 bft. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als groeiplaats/verblijfplaats voor (in de omgeving aanwezige) beschermde soorten. Tevens is tijdens het veldbezoek gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan (zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen). Privé terreinen, zoals huizen en bijhorende tuinen, landbouwpercelen en/of bedrijfsterreinen, zijn niet betreden tijdens de quickscan tenzij er toegang was geregeld.

De bepaling van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten is op onderstaande manier uitgevoerd.

Flora

Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid als habitat voor beschermde plantensoorten. Tevens is gelet op eventuele groeiplaatsen van beschermde plantensoorten (deze zijn echter niet jaar rond zichtbaar).

Broedvogels categorie 1 t/m 4

De nesten van vogelsoorten binnen categorie 1 t/m 4 zijn jaar rond beschermd. Dit geldt ook voor de directe omgeving die nodig is om de jongen succesvol groot te brengen (rust- en foerageergebied).

Jaar rond beschermde nesten kunnen aanwezig zijn in bomen (bijv. roofvogelhorsten) of gebouwen (bijv. gierwaluw en huismus). Tijdens het veldbezoek is bepaald of in het plangebied vaste nesten aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast is gezocht naar sporen van jaar rond beschermde nesten, bijvoorbeeld braakballen van uilen en roofvogels, uitwerpselen op de grond/muren en territoriale aanwezigheid van vogels met jaar rond beschermde nesten. Tenslotte is beoordeeld of het plangebied mogelijk essentieel rust- en foerageergebied voor vogels van categorie 1 t/m 4 vormt.

Broedvogels categorie 5

Categorie 5-broedvogels betreffen broedvogels die in principe niet jaar rond beschermd zijn, maar waarvan het ministerie van EZ wel een inventarisatie verlangt. Deze soorten zijn enkel jaar rond beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen, oftewel als verwacht wordt dat uitvoering van de plannen grote nadelige effecten zouden kunnen hebben op de lokale populatie van een soort.

Tijdens het veldbezoek is bepaald of in het plangebied nesten van categorie 5 aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast is gezocht naar sporen van deze nesten, bijvoorbeeld braakballen, uitwerpselen op de grond of muren, territoriale aanwezigheid van vogels met jaar rond beschermde nesten.

Algemene broedvogels

Nesten van algemene broedvogels zijn enkel tijdens het broedseizoen beschermd.

Tijdens het veldbezoek is bepaald of binnen het plangebied broedgelegenheid aanwezig is voor algemene broedvogels zoals winterkoning, heggenmus en vink. Tevens is gelet op aanwijzingen voor broedgevallen, zoals territoriale en/of zingende vogels, oude nesten en uitwerpselen.

Vleermuizen

Van alle van nature in Nederland voorkomende vleermuizen worden zowel de verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageerroutes beschermd.

Voor vleermuizen is bepaald of gebouwen en/of bomen in het plangebied geschikt (kunnen) zijn als vleermuisverblijfplaats.

Gebouwbewonende vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis) gebruiken vaak spouwruimten als verblijfplaats, welke zij bijvoorbeeld via een open stootvoeg of via kieren in de buitenmuur kunnen bereiken. Ook gebruiken ze regelmatig ruimtes achter daklijsten of betimmeringen als verblijfplaats. De geschiktheid van gebouwen is beoordeeld op basis van de aanwezigheid van dergelijke structuren. Tijdens het veldbezoek zijn de gebouwen zelf niet betreden, maar van buiten geïnspecteerd;

Boombewonende vleermuizen (o.a. ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis) verblijven in holtes, spleten of onder loshangend schors van bomen. Bomen worden met een verrekijker vanaf de grond beoordeeld op aanwezigheid van dergelijke kenmerken.

Tevens is tijdens het veldonderzoek bepaald of er sprake is van lijnvormige landschapsstructuren die van belang kunnen zijn als vliegroute. Hierbij is bepaald of er doorgaande watergangen en aaneengesloten bomenrijen aanwezig zijn. Tevens is (om de essentie van de vliegroute te bepalen) gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren. Tenslotte is bepaald of sprake is van landschapsstructuren (bijvoorbeeld opgaand groen) die van belang kunnen zijn als foerageergebied. Om de essentie van het foerageergebied te bepalen, is tijdens het veldbezoek gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren.

Grondgebonden zoogdieren

Het gebied is beoordeeld op geschiktheid als leefgebied voor beschermde grondgebonden zoogdieren (o.a. eekhoorn, das, kleine marterachtigen), waarbij is gelet op sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen, wissels, looppaadjes) en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen. Tevens zijn eventuele zichtwaarnemingen genoteerd.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek is bepaald of het plangebied geschikt voortplantingshabitat, zomerhabitat en/of overwinteringsplekken voor beschermde amfibieën biedt. Bij aanwezigheid van potentieel geschikt landhabitat is direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op de mogelijke aanwezigheid van beschermde amfibieën tussen de vegetatie en op donkere, vochtige plekken (onder stukken hout e.d.).

Reptielen

Tijdens het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van geschikt habitat voor reptielen, zoals zanderige, structuurrijke plekken en schuilmogelijkheden. Indien sprake is van geschikt habitat is (bij uitvoering van het veldbezoek in de geschikte periode) direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op eventueel aanwezige individuen (onder takkenhopen e.d.).

Vissen

Tijdens het veldbezoek is bepaald of oppervlaktewater (indien aanwezig) geschikt is voor beschermde vissoorten. Hierbij wordt gelet op o.a. bodemsubstraat, helderheid, voedselrijkdom en de aanwezigheid van onderwater- en oevervegetatie.

Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Tijdens het veldbezoek is bepaald of het plangebied geschikt is als habitat voor beschermde soorten vlinders, libellen en overige ongewervelden (o.a. kevers en tweekleppigen). Hierbij is o.a. gelet op de aanwezigheid van waardplanten (voor vlinders), water met geschikte ei-afzetplaatsen (voor libellen) en helder water met een rijke waterbeplanting (voor platte schijfhoren). Tijdens het veldbezoek is direct gelet op aanwijzingen van gebruik van het plangebied door beschermde ongewervelden (o.a. poppen, vervellingshuidjes, larven, nimfen).

4. SOORTENBESCHERMING

4.1 FLORA

4.1.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde soorten voor (kunnen) komen: bokkenorchis, glad biggenkruid, groenknolorchis, kleine wolfsmelk, schubvaren en stijve wolfsmelk. Op basis van expert judgement wordt er aanvullend muurbloem verwacht.

Uit het veldonderzoek blijkt dat er geen beschermde flora binnen het plangebied aanwezig is. Het zuidelijke deel is grotendeels verhard, zonder vegetatie. Muren zijn extra gecontroleerd op o.a. schubvaren en muurbloem en de randen op overige beschermde soorten. De smalle berm aan de noordzijde van het plangebied bevat grassen en enkele geknotte bomen en grenst aan een maisakker(Figuur 5); beschermde soorten ontbreken.

Figuur 5 Links: grotendeels verhard terrein. Rechts: smalle berm met gras en geknotte bomen, daarachter mais.

Het noordelijke deel wordt zeer intensief begraasd dan wel gemaaid (Figuur 6) waardoor ook daar beschermde soorten zijn uitgesloten.

Figuur 6 Het noordelijk deel, bestaande uit grasland met enkele (fruit-)bomen. Bron: L. Visser (opdrachtgever).

4.1.2 CONCLUSIE EN ADVIES

Beschermd flora is uitgesloten binnen het plangebied, hierdoor is geen aanvullend onderzoek en geen ontheffing nodig voor beschermd flora.

4.2 BROEDVOGELS CAT. I T/M 4

Categorieën 1 t/m 4: nesten jaarrond beschermd.

4.2.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten voorkomen: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespendif en zwarte wouw (wintergast). Op basis van expert judgement worden geen andere soorten uit deze categorie verwacht.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen nestkasten, geschikte holten, dakpannen en grote nesten, vanr bijvoorbeeld ooievaar of blauwe reiger, aangetroffen. De daken zijn relatief laag kunnen enkel dienen als tijdelijke rustplaats. Hierdoor is het plangebied ongeschikt als nestlocatie voor vogelsoorten uit de categorie 1 t/m 4.

- Er zijn geen soorten uit deze categorie binnen het plangebied waargenomen tijdens het veldbezoek.
- Toegang tot de schuren ontbreekt, er zijn geen geschikte openingen waardoor bijvoorbeeld steenuil en/of kerkuil naar binnen kunnen. Hierdoor is het plangebied ongeschikt voor deze soorten en zijn deze uitgesloten.
- Gierzwaluwen en huismussen broeden graag onder dakpannen en/of in holten achter regenpijpen en onder dakranden. Dergelijke openingen en structuren waren in het plangebied niet aanwezig, waardoor deze soorten worden uitgesloten.
- Ooievaar heeft een stevige nestbasis nodig voor een groot nest, door het ontbreken hiervan kan deze soort worden uitgesloten.
- Buizerdhorsten, havikshorsten of boomvalkhorsten zijn niet waargenomen. Het habitat binnen het plangebied is daarvoor ook ongeschikt, deze soorten worden daarom uitgesloten.
- Slechtvalk broed graag op grote hoogte, wat ook ontbreekt in het plangebied, waardoor deze soort wordt uitgesloten.
- Wespendif is een soort die vooral bij en/of in bossen foerageert en niet dicht in de buurt van menselijke activiteiten nestelt. Hierdoor is ook deze soort uitgesloten.
- Voor overige soorten is ook geen geschikt habitat om te nestelen; dezen worden daarom uitgesloten binnen het plangebied.
- Wel kunnen deze in de nabije omgeving foerageren of elders een nestplaats hebben. Dit heeft geen invloed op het plangebied.

4.2.2 CONCLUSIE EN ADVIES

Het gehele plangebied is ongeschikt voor vogels uit de categorie 1 t/m 4. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze soorten zijn daarom uitgesloten. Nader onderzoek is niet nodig.

4.3 BROEDVOGELS CAT. 5

Categorie 5: nesten jaarrond beschermd als omstandigheden dit rechtvaardigen.

4.3.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende categorie 5-broedvogels voor (kunnen) komen: blauwe reiger, boerenwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, draaihals, eidereend, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, hop, huiswaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverwaluw, pimpelmees, raaf, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte kraai, zwarte mees en zwarte roodstaart. Op basis van expert judgement worden geen aanvullende soorten uit deze categorie verwacht.

Tijdens het veldbezoek zijn circa 15 huiswaluwen foeragerend boven de maisvelden ten noorden van het plangebied waargenomen. Nestkommen ontbreken binnen het plangebied waardoor nesten voor huiswaluwen maar ook boerenwaluw afwezig en dus uitgesloten zijn.

- De aanwezige bomen kunnen potentieel dienen als nestlocatie voor o.a. ekster, kraai, koolmees en boomkruiper. De omgeving biedt voldoende geschikte locaties waardoor het niet gerechtvaardigd is deze eventueel jaarrond te beschermen.
- Essentiële nestlocaties voor bosuil zijn uitgesloten omdat de aanwezige bomen te jong zijn om te dienen als nestplaats gezien de stamdiktes. Bovendien ontbreken holten die groot genoeg zijn en is de bomenrij niet dichtbegroeid waardoor de bomen onvoldoende dekking bieden voor bosuil. Bosuil is daarom uitgesloten.
- Voor brilduiker, draaihals, eidereend, ijsvogel, kleine bonte specht, raaf, hop, zwarte mees en zeearend ontbreekt geschikt habitat om voldoende te foerageren en/of te kunnen nestelen. Deze soorten zijn derhalve uitgesloten in het plangebied.

4.3.2 CONCLUSIE EN ADVIES

Het gehele plangebied is geschikt voor o.a. ekster, kraai, boomkruiper en pimpel- en koolmees. Het is voor de (mogelijk) aanwezige categorie 5-vogels niet van ecologisch hoog belang, omdat het hooguit om enkele broedlocaties gaat. Bovendien zijn in de omgeving voldoende alternatieve nestlocaties te vinden in bomen in de omgeving. Als gevolg hiervan zijn de nesten van categorie 5-broedvogels binnen het plangebied niet jaarrond beschermd. Wel zijn broedgevallen van deze broedvogels (net als het geval is voor algemene broedvogels) beschermd. De mogelijke effecten en benodigde maatregelen ten aanzien van categorie 5-broedvogels worden derhalve (tezamen met de algemene broedvogels) besproken in paragraaf 4.4.2.

4.4 ALGEMENE BROEDVOGELS

4.4.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse algemene broedvogels voor (kunnen) komen, waaronder: merel, houtduif en gaai.

Uit het veldonderzoek blijkt dat er geschikt en gevarieerd habitat is voor algemene broedvogels om te nestelen en/of te foerageren. Ze zijn waargenomen in de naastgelegen akkervelden, bomenrij, het riet en in de fruitbomen. Tevens is er een nest van houtduif waargenomen op de rand van het plangebied.

4.4.2 CONCLUSIE EN ADVIES

Het plangebied is geschikt voor o.a. gaai, houtduif en merel.

Zonder voldoende voorzorg kunnen broedgevallen van bovengenoemde soorten worden verstoord en/of vernield. Dat is altijd een overtreding van de Wnb. 'Verstoring' die niet leidt tot mislukken van een broedgeval, bijvoorbeeld als de oudervogel na een korte onderbreking weer terug keert op het nest en het broedgeval wordt voltooid, is geen overtreding van de Wnb. Vogelsoorten kennen verschillende broedperioden en houtduif kan het hele jaar door broeden. Hierdoor is het niet mogelijk om bij voorbaat een 'nest-vrije' tijd aan te duiden.

Middels onderstaande voorzorgsmaatregelen kan overtreding van de Wnb als gevolg van vernieling van vogelnesten worden voorkomen en kunnen de werkzaamheden doorgang vinden.

- Voorafgaand aan het werk contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of er kans is op broedgevallen.
- Als er kans is op broedgevallen (broedgeval houtduif is waargenomen) moet er voorafgaand aan het werk een broedvogelcontrole uitgevoerd worden. Broedgevallen worden tijdens deze controle gemarkeerd en tijdens de werkzaamheden ontzien;
- Het kan noodzakelijk zijn om gedurende de werkzaamheden periodiek controles uit te voeren op broedgevallen van vogels in plaats van een éénmalige controle. Dit is vooral van toepassing als langdurig werkzaamheden in het reguliere broedseizoen worden uitgevoerd.

4.5 VLEERMUIZEN

4.5.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende vleermuizen voor (kunnen) komen: gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Op basis van expert judgement worden geen aanvullende soorten vleermuizen verwacht.

Verblijfplaatsen

Er zijn twee opstallen/gebouwen binnen het plangebied met geschikte gevels (Figuur 7, rechts). De spouwen zijn toegankelijk middels open stootvoegen of open spouwen (Figuur 7, links). De bebouwing omvat daken van o.a. golfplaten (hoogstwaarschijnlijk asbest), zonder isolatie ruimte eronder.

Figuur 7 Links: grote loods, enkele open stootvoegen en spouw met geel omlijnd. Rechts: rood omlijnd gebied = plangebied. Gele lijnen weergeven geschikte muren voor gebouw bewonende vleermuizen.

Bij de overige opstallen zijn de muren ongeschikt doordat deze of te laag zijn (1.20 meter bij de overige muren van de grote loods) of geen doorgang bieden naar een spouw / het gebouw. Verder worden de gebouwen intensief gebruikt en worden aan de binnenzijde deels fel verlicht (binnen). Donkere ruimten om weg te kruipen ontbreken gezien de bouwstructuur van de opstallen.

Vaste verblijfplaatsen in gebouwen kunnen niet worden uitgesloten voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger.

De bomen in de bomenrij hebben geen holten of dichte klimop waar eventuele (paar)verblijfplaatsen kunnen zijn voor bijvoorbeeld ruige dwergvleermuis. Vaste verblijfplaatsen in de bomen zijn daarom uitgesloten.

Vliegroutes

De lineaire structuur van de aanwezige bomenrij die het noordelijke en zuidelijke deel van het plangebied van elkaar scheidt, is dermate kort en leidt niet naar een potentieel essentieel foerageergebied. Daarmee is de bomenrij geen essentiële geleider voor een vliegroute voor vleermuizen.

De rij bomen langs de noordkant van het plangebied wordt regelmatig geknot, is laag met relatief grote tussenruimten (de kruinen raken elkaar niet) is een lineaire structuur die vleermuizen kunnen volgen. Ook deze rij leidt niet naar een potentieel essentieel foerageergebied. Het knotten (en dus beperken van de reikwijdte van de geleidende elementen), de hoogte en de grotere tussenruimten maken de rij ongeschikt als onderdeel van een essentiële vliegroute. Daarom is deze rij bomen geen essentieel onderdeel van een mogelijke vliegroute.

Foerageergebieden

Essentieel foerageergebied ontbreekt binnen het plangebied. De nabije omgeving heeft ook gebouwen, opstallen en bomenrijen die geschikter en meer diverse zijn dan de structuren binnen het plangebied. Hierdoor kunnen dieren daar beter foerageren. Daarbij zal de toekomstige situatie het plangebied mogelijk ook meer diverse en potentieel geschikter maken voor vleermuizen om te foerageren.

Essentieel foerageergebied voor vleermuizen is daarom uitgesloten.

4.5.2 CONCLUSIE EN ADVIES

In het plangebied zijn geschikte verblijfplaatsen te verwachten voor gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis in de muren van twee gebouwen/opstallen.

Effecten

Verblijfplaatsen

Door de voorgenomen sloop van de gebouwen/opstallen voor de aanleg van de woningen, zijn negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen niet uitgesloten. In de spouwmuur kunnen de vleermuizen hun verblijfplaats hebben. Als gevolg van de sloopwerkzaamheden treedt er mogelijk verstoring en/of doding van vleermuizen en vernietiging van verblijfplaatsen op. Dit is verboden (Wnb art. 3.5 en 3.10). Nader onderzoek is vereist om verblijfplaatsen vast te stellen, dan wel uit te sluiten.

Essentiële foerageergebieden en vliegroutes

Het is uitgesloten dat er essentiële foerageergebieden en/of vliegroutes binnen het plangebied zijn. Hierdoor zijn eventuele negatieve effecten daarop uitgesloten. Nader onderzoek hiernaar is niet nodig.

Vervolgstappen

Nader onderzoek is vereist naar verblijven voor gebouw-bewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger).

4.6 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

4.6.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde grondgebonden zoogdieren voor (kunnen) komen: bever, boommarter, das, noordse woelmuis, otter, steenmarter, waterspitsmuis en wolf. Op basis van expert judgement worden geen aanvullende beschermde grondgebonden zoogdieren verwacht.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied ongeschikt is voor bever, boommarter, das, noordse woelmuis, otter, steenmarter en wolf. Mogelijk is het wel geschikt voor waterspitsmuis.

- Bever maakt gebruik van zachthoutoobos zoals wilgen langs of nabij de waterkant. De aanwezige waterpartij (sloot) naast het plangebied is ongeschikt voor bever om bijvoorbeeld een burcht aan te bouwen. Door het ontbreken van geschikt habitat, bouw materiaal en voedsel is bever uitgesloten.
- Boommarters hebben bosschages en bomen met holten nodig die dienen als verblijfplaats. Deze ontbreken. Boommarter is daarom uitgesloten binnen het plangebied.
- Er zijn geen wissels en/of burchten van das waargenomen in of nabij het plangebied waardoor deze soort is uitgesloten.
- Noordse woelmuis is uitgesloten wegens het ontbreken van echte overstromingszones.
- De watergangen zijn voor otter te nauw en te dichtbegroeid om te dienen als foerageergebied en/of verblijfplaats. De oevers zijn te stijl om daarop, beschut te kunnen rusten en te dichtbij menselijke activiteit. Otter is daarom uitgesloten.
- Steenmarter kan geen vaste verblijfplaatsen hebben binnen de gebouwen/opstallen omdat er geen gaten, holtes of openingen zijn waar deze doorheen kan. Tevens zijn er geen sporen (latrines, pootafdrukken en/of prooiresten) van steenmarter aangetroffen wat kan wijzen op essentieel foerageergebied. Hierdoor is steenmarter uitgesloten.
- Het plangebied heeft geen functie voor wolf. Het wordt intensief gebruikt, biedt geen geschikte schuilmogelijkheden of ruimte voor verblijfplekken/rustplekken. Wolf is daarom uitgesloten.
- Waterspitsmuis kan niet worden uitgesloten wegens het voedselaanbod nabij de watergangen (sloten) de dichte begroeiing (schuilplekken) en geschikte oevers.

4.6.2 CONCLUSIE EN ADVIES

Het plangebied is mogelijk geschikt voor waterspitsmuis.

Effecten

Indien de watergangen ongemoeid blijven met een buffer van 4 meter vanaf de insteek, zijn er geen negatieve effecten op waterspitsmuis te verwachten. Als de watergangen, danwel gedeeltelijk, gedempt worden, of anderszins aangetast worden door de werkzaamheden, kunnen verblijfplaatsen en foerageergebied van waterspitsmuis verstoord en vernietigd worden en mogelijk wordt waterspitsmuis daarbij gedood. Dit is verboden (art. 3.10 Wnb).

Vervolgstappen

Nader onderzoek naar waterspitsmuis is vereist als de watergangen zelf aangetast worden. Ook als de zone binnen een straal van 4 meter vanaf de insteek, aan beide kanten van de watergangen, wordt aangetast.

4.7 AMFIBIEËN

4.7.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibieën voor (kunnen) komen: bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Deze soorten zijn vrijgesteld in de provincie Zuid-Holland. Op basis van expert judgement wordt aanvullend mogelijk rugstreeppad verwacht.

Tijdens het veldbezoek zijn kikkers, salamanders en/of padden niet waargenomen. Rugstreeppad kan een tijdelijke verblijfplaats op de puinhoop hebben (Figuur 8). De voor rugstreeppad essentiële ondiepe poeltjes ontbreken en lijken niet makkelijk te kunnen ontstaan. Ook zijn er in de omgevingen geen waarnemingen van rugstreeppad bekend. Hierdoor is rugstreeppad uitgesloten.

Figuur 8 Puinhoop zuidelijk van de bomenrij die het plangebied in tweeën deelt.

4.7.2 CONCLUSIE EN ADVIES

Beschermde amfibieën zijn in het plangebied uitgesloten; nader onderzoek is niet vereist.

4.8 REPTIELEN

4.8.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde reptielen voorkomen. Op basis van expert judgement worden geen aanvullende soorten verwacht.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) reptielen waargenomen. Broeihopen ontbreken, geschikte structuren of habitats zijn afwezig. Ook zijn er in de omgevingen geen waarnemingen van reptielen bekend. Hierdoor zijn beschermde reptielen uitgesloten.

4.8.2 CONCLUSIE EN ADVIES

Beschermdre reptielen worden binnen het plangebied uitgesloten; nader onderzoek is niet vereist.

4.9 VISSSEN

4.9.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissen voorkomen. Op basis van expert judgement wordt grote modderkruiper verwacht.

Tijdens het veldbezoek zijn is gekeken naar de structuur en geschiktheid van de watergangen voor beschermde vissoorten. De aanwezige watergangen lijken ondiep en dichtbegroeid (Figuur 9) waardoor veel schaduw boven het water ontstaat. Grote modderkruiper zou er in theorie voor kunnen komen omdat deze tijdelijk in slib en zuurstofarm water kan overleven. Echter ontbreken waarnemingen in de buurt evenals echte waterplanten en kwelwater. Op basis daarvan wordt deze soort uitgesloten.

Figuur 9 Met riet dichtbegroeide watergang naast het meest zuidelijke gebouw

Andere beschermde vissoorten zijn uitgesloten aangezien het plangebied buiten het verspreidingsgebied van deze soorten valt en tijdens het veldbezoek geen geschikt biotoop (zoals stromend water) is aangetroffen.

4.9.2 CONCLUSIE EN ADVIES

Beschermdre vissen worden binnen het plangebied uitgesloten; nader onderzoek is niet vereist.

4.10 VLINDERS, LIBELLEN EN OVERIGE ONGEWERVELDEN

4.10.1 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde ongewervelden voor (kunnen) komen: grote vos. Op basis van expert judgement worden geen aanvullende beschermde soorten verwacht.

Uit het veldonderzoek blijkt dat er enkele wilgenbomen in de buurt van het plangebied zijn. Hierdoor zou grote vos er voor kunnen komen. Echter geeft de soort wel voorkeur aan iep en zoete kers als waardplant. Deze ontbreken binnen het plangebied. Ook zijn de aanwezige bomen niet groot. Hierdoor wordt grote vos binnen het plangebied uitgesloten.

4.10.2 CONCLUSIE EN ADVIES

Beschermde vlinders, libellen en overige ongewervelden worden binnen het plangebied uitgesloten; nader onderzoek is niet vereist.

4.11 SAMENVATTING RESULTATEN

In Tabel 1 is een overzicht gegeven van de beschermde soorten die op basis van het literatuur- en veldonderzoek (mogelijk) aanwezig zijn binnen het plangebied.

Tabel 1 Mogelijke aanwezige beschermde soortgroepen.

Soortgroep	(Kans op) aanwezigheid beschermde soorten algemeen?	
	Ja	Nee
Flora		x
Broedvogels categorie 1 t/m 4		x
Broedvogels categorie 5		x
Algemene broedvogels	x	
Vleermuizen	x	
Zoogdieren (grondgebonden)	x	
Amfibieën		x
Reptielen		x
Vissen		x
Vlinders, libellen en overige ongewervelden		x

Bij het planvoornemen dient men rekening te houden met de (potentieel) aanwezige beschermde soorten (Tabel 1, soorten uit kolom 'ja'). Daarnaast dient men (in het kader van de zorgplicht) tevens rekening te houden met de (binnen de provincie Zuid-Holland) van bescherming vrijgestelde soorten (o.a. veldmuis, haas en bastaardkikker) en overige in het wild levende flora en fauna.

4.12 AANVULLENDE MAATREGELEN (T.A.V. ZORGPLICHT EN PIONIERSOORTEN)

Om een zorgvuldige omgang met alle in het wild levende soorten (zorgplicht) te garanderen, zijn de volgende maatregelen geformuleerd:

- aanwezige beplanting binnen het plangebied (met name bomen, struiken, oever- en waterplanten) zoveel mogelijk behouden;
- werken van één kant af om fauna de kans te geven zelfstandig te vluchten;
- enkel bij daglicht werken om verstoring van nacht-actieve soorten (zoals vleermuizen) te voorkomen;
- jonge hazen/konijnen/egels uit werkgebied verplaatsen.

Om tussentijdse vestiging van beschermde (pionier)soorten te voorkomen, zijn nog enkele aanvullende voorzorgsmaatregelen geformuleerd:

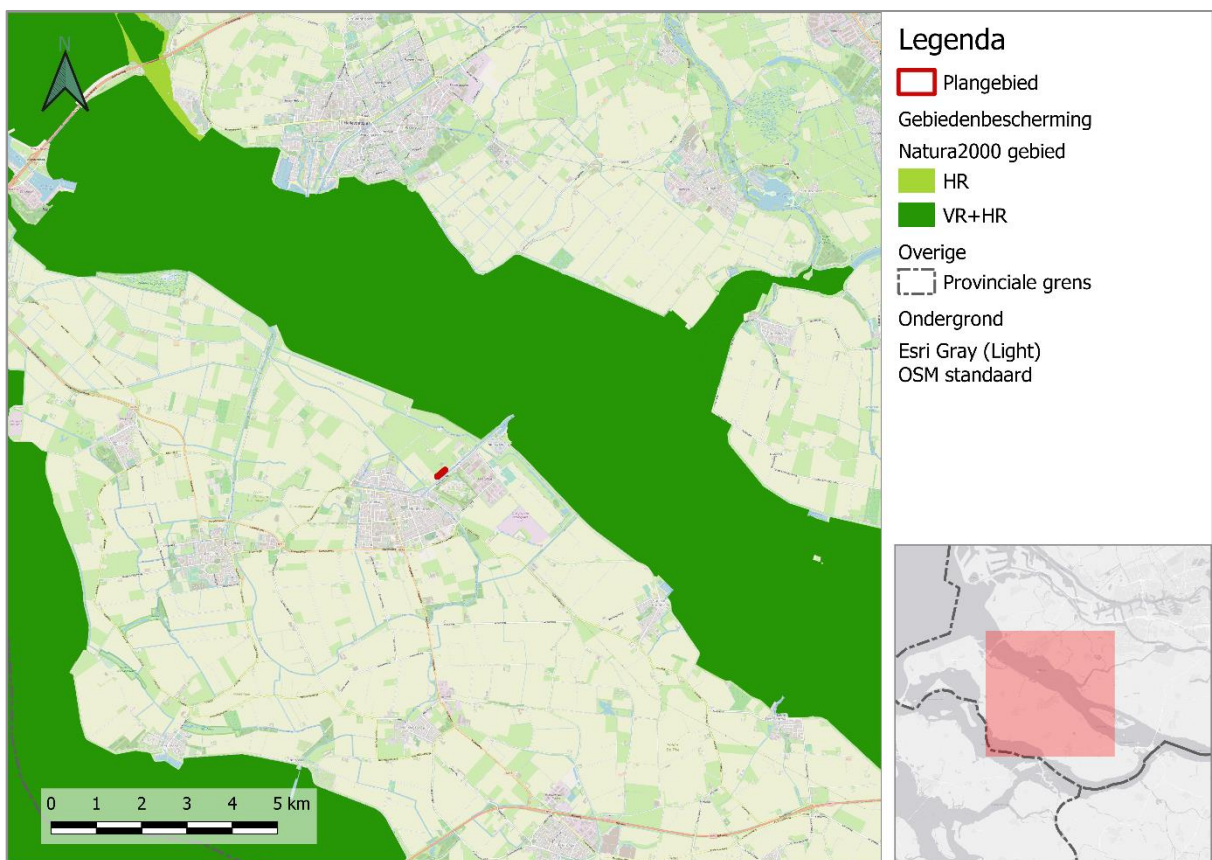
- voorkomen dat er op het bouwterrein natte laagtes of bandensporen overblijven, dit is geschikt voortplantingsbiotoop voor de rugstreeppad;
- vorming van grote zandhopen voorkomen; dit vormt geschikt landhabitat voor de rugstreeppad en (bij aanwezigheid van steile kanten) een geschikte broedlocatie voor oeverwaluizen;
- voorkomen dat er ten tijde van de werkzaamheden vogels van pionier situaties gaan broeden (bijvoorbeeld de kleine plevier en scholekster). Hiertoe dient bij voorkeur buiten het broedseizoen te worden gewerkt (zie tevens paragraaf 4.4.2). Indien dit niet mogelijk is, dienen (vanaf de start van het broedseizoen) maatregelen te worden genomen om het terrein broedvrij te houden (gebruik van linten, regelmatige betreding door man met hond e.d.).

5. GEBIEDENBESCHERMING

5.1 NATURA 2000

5.1.1 LIGGING

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied (Figuur 10), waardoor bij voorbaat kan worden uitgesloten dat sprake is van een direct negatief effect (oppervlakteverlies, doorsnijding e.d.) op beschermde natuurgebieden. De voorgenomen ontwikkeling is kleinschalig en ligt op net iets minder dan één kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied “Haringvliet”. Hierdoor kunnen negatieve effecten als gevolg van externe werking (middels visuele verstoring en verstoring door productie van geluid, trilling en licht) niet worden uitgesloten.

Figuur 10 Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden. Hier zichtbaar is het gebied “Haringvliet” (noord van plangebied), en “Grevelingen” (zuidwest) van plangebied.

5.1.2 ANALYSE

Voor de beoordeling van stikstofeffecten is het van belang te vermelden dat het Programma Aanpak Stikstof eind mei 2019 is vernietigd. Zodoende kan men niet meer aansluiten bij de PAS en vragen alle projecten die binnen Natura 2000-gebieden een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/j tot gevolg hebben om vervolgstappen.

Het is mogelijk dat het project een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/j in Natura 2000-gebieden tot gevolg heeft. Het project kan in de aanlegfase o.a. middels de zware voertuigen benodigd voor de sloop van gebouwen en aanleg van de nieuwbouw en later ook in de gebruiksfase bij een toename van het verkeer, een toename aan stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden veroorzaken. Zodoende kan het project het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van stikstofgevoelige habitats en soorten in gevaar brengen.

Middels een stikstofberekening dient onderzocht te worden of sprake is van een toename in de stikstofdepositie ($> 0,00$ mol N/ha/j). In de stikstofberekening kan eventueel rekening worden gehouden met interne of externe saldering. Wanneer het project per saldo een depositie boven de 0,00 mol/ha/j tot gevolg heeft, dient een nadere ecologische beoordeling van de gevolgen voor stikstofgevoelige natuur te worden uitgevoerd. Hierin worden de ecologische gevolgen uitgebreid onderzocht en gewogen tegen de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-waarden waarop de stikstofdepositie plaatsvindt.

Projecten kunnen (ook op relatief grote afstand van Natura 2000-gebieden) nadelige effecten hebben door toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000-gebieden ('externe werking'). Hierbij is van belang dat vanaf 1 juli 2021 de nieuwe Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) van kracht is. In deze nieuwe wet is een partiële vrijstelling voor de bouwsector van de natuurvergunningsplicht als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb opgenomen. Deze vrijstelling is partieel, omdat deze alleen geldt voor tijdelijke stikstofdemissies tijdens de bouw, sloop en aanleg ("aanlegfase") en niet voor de structurele stikstofemissies in de gebruiksfase van het bouwwerk of werk ("gebruiksfase"). Bovenstaande betekent dat voor aanlegfases die wél stikstofdepositie veroorzaken op een Natura 2000-gebied een beroep gedaan kan worden op de partiële vrijstelling en geen vergunning meer nodig is. Een stikstofdepositieberekening van de aanlegfase onder de Wsn is derhalve niet verplicht.

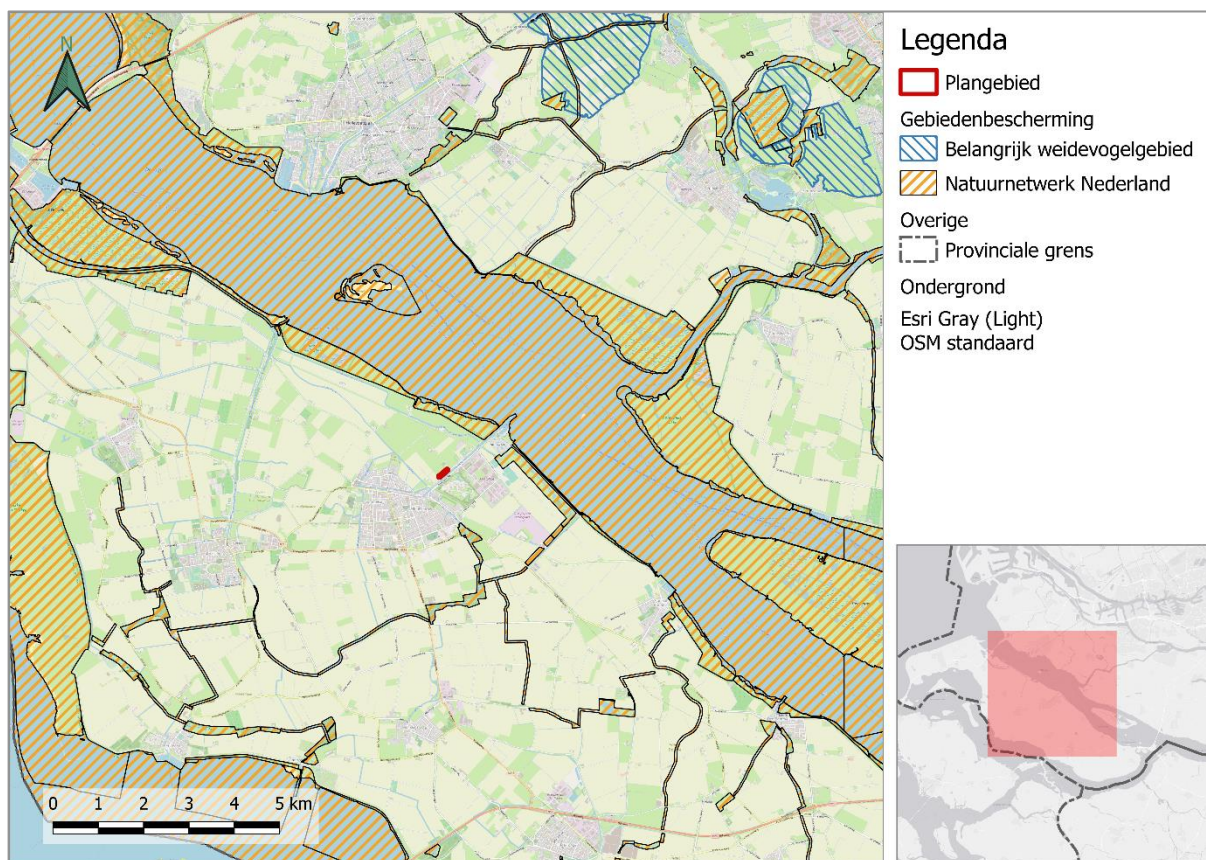
5.1.3 CONCLUSIE

Op basis van bovenstaande (geen directe of indirecte fysieke (trillingen, licht, geluid, oppervlakteverlies, doorsnijding e.d.) effecten op Natura 2000-gebieden) is een Natura 2000-voortoets niet van toepassing. Er dient voor de gebruiksfase wel een stikstofberekening (bijvoorbeeld middels gebruik van AERIUS) te worden uitgevoerd.

5.2 PLANOLOGISCHE GEBIEDENBESCHERMING

5.2.1 LIGGING

Het plangebied ligt niet in het NNN (Figuur 11) en valt ook niet onder gebieden die zijn aangewezen als belangrijk weidevogelgebied.

Figuur 11 Plangebied ten opzichte van het NNN en belangrijke weidevogelgebieden.

5.2.2 ANALYSE

Direct negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling daarnaast op enige afstand (circa 1 en 8.2 kilometer voor het NNN en belangrijke weidevogelgebieden respectievelijk) van beschermde natuurgebieden plaats vindt worden tevens geen negatieve effecten als gevolg van externe werking (middels visuele verstoring en verstoring door productie van geluid, trilling en licht) verwacht. Daarbij kent de provincie Zuid-Holland geen externe werking op het NNN.

5.2.3 CONCLUSIE

Op basis van bovenstaande is toetsing aan de planologische gebiedenbescherming van het NNN en weidevogelgebieden niet van toepassing.

6. HOUTOPSTANDEN

In deze quickscan wordt er van uitgegaan van een worst-case scenario dat alle bomen zouden moeten worden gekapt. Dat betekent dat daarvoor melding moet worden gedaan bij bevoegd gezag. Dit omdat het plangebied buiten de bebouwde kom ligt en het om meer dan 20 bomen gaat, waarbij de bomenrij aan de noordzijde van het plangebied is meegerekend.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

7.1 SOORTENBESCHERMING

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming worden beantwoord:

S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?

Vleermuizen en grond gebonden zoogdieren.

S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?

Vernietiging van geschikt habitat en/of verblijfplaatsen, verstoren en/of doden van beschermde soorten.

S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?

Ja, naar vleermuizen en grondgebonden zoogdieren.

S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?

In

Tabel 2 zijn de benodigde voorzorgsmaatregelen opgenomen.

S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Afhankelijk van de resultaten van de uit te voeren nader onderzoeken.

Tabel 2 Voorzorgsmaatregelen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen, exclusief benodigd nader onderzoek.

(Mogelijk) aanwezige soort(groep)en	Benodigde voorzorgsmaatregelen t.a.v. soorten met aanvullend beschermingsregime (art. 3.1, 3.5 en 3.10)
Broedvogels	Voorafgaande aan het werk een broedvogelcontrole uitvoeren.
Vleermuizen	- Onnodig licht uitzetten. - Zo veel mogelijk verstrooiing van licht beperken. - 's Nachts niet werken om geluid en licht vervuiling te voorkomen.
Grondgebonden zoogdieren	Voorafgaande aan het werk controleren op holtes in of onder gebouwen, bomen en de bodem.
Vissen	Werken vanaf één kant zodat vis kan vluchten.
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	Voorafgaande aan het werk controleren of platte schijfhoren in het werkgebied zit.

Aanvullende voorzorgsmaatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)

- Aanwezige beplanting binnen het plangebied (met name bomen, struiken, oever- en waterplanten) zoveel mogelijk behouden;
- Werken van één kant af om fauna de kans te geven zelfstandig te vluchten;
- Enkel bij daglicht werken om verstoring van nacht-actieve soorten (zoals vleermuizen) te voorkomen;
- Jonge hazen/konijnen/egels uit werkgebied verplaatsen.
- Voorkomen dat er op het bouwterrein natte laagtes of bandensporen overblijven, dit is geschikt voortplantingsbiotoop voor de rugstreeppad;
- Vorming van grote zandhopen voorkomen; dit vormt geschikt landhabitat voor de rugstreeppad en (bij aanwezigheid van steile kanten) een geschikte broedlocatie voor oeverzwaluwen;
- Voorafgaand aan werkzaamheden contact opnemen met ecooloog voor inschatting kans op broedgevallen, daaruit volgend advies opvolgen.
- Voorkomen dat er ten tijde van de werkzaamheden vogels van pioniersituaties gaan broeden (bijvoorbeeld de kleine plevier en scholekster). Vanaf de start van de werkzaamheden dienen er maatregelen te worden genomen om het terrein broedvrij te houden (gebruik van linten, regelmatige betreding door personen e.d.).

7.2 GEBIEDENBESCHERMING

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming worden beantwoord:

G1. Lig het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied, binnen het NNN of binnen een belangrijk weidevogelgebied?

Nee.

G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?

- NNN en weidevogelgebieden: ja.
- Natura 2000-gebieden: nee, nl effecten door stikstofdepositie in de gebruiksfase op Natura 2000-gebied 'Haringvliet'.

G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk?

Ja, stikstofdepositie van $\leq 0,00$ mol/ha/j in Natura2000 gebieden kan niet bij voorbaat worden vastgesteld. Een stikstofberekening moet uitgevoerd worden.

7.3 HOUTOPSTANDEN

Op dit moment is niet exact aan te geven hoeveel en welke bomen er precies zouden moeten worden gekapt. In deze quickscan wordt daarom uitgegaan van een worst-case scenario dat alle zouden moeten worden gekapt. Dat betekent dat daarvoor melding moet worden gedaan bij bevoegd gezag omdat het plangebied buiten de bebouwde kom ligt en het om meer dan 20 bomen gaat.

8. LITERATUUR

- De Vlinderstichting. (2022). *vlinderstichting*. Opgeroepen op september 12, 2022, van <https://www.vlinderstichting.nl/>: <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/iepenpage>
- NDFF. (2022). Opgeroepen op augustus 22, 2022, van <https://ndff-ecogrid.nl/>: <https://ndff-ecogrid.nl/>
- RAVON. (2022). Opgeroepen op september 12, 2022, van RAVON.nl: <https://www.ravon.nl/>
- SOVON. (2022). *Vogels*. Opgeroepen op september 12, 2022, van <https://stats.sovon.nl/>: <https://stats.sovon.nl/>
- Zoogdiervereniging. (2022). *zoogdiervereniging*. Opgeroepen op september 12, 2022, van www.zoogdiervereniging.nl: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

voor natuur
en leefomgeving